

Iako se obično već krajem veljače Rim naveliko opršta od zime, ovogodišnja je bila tako uporna da je snijeg padao dugo, a onda su ga zamijenili kiša i tuča! Ovaj grad-država najmanja je na svijetu, i kada je riječ o površini i o broju stanovnika, nalazi se u samom Rimu, na jednom od brežuljaka Vječnog Grada i središte je vlasti Katoličke crkve

Piše: **Jurica Koerbler**

Stisak ruke za cijeli život

Mons Vaticanus, koji se tako zvao još prije kršćanske prisutnosti, nalazi se nedaleko od centra Rima, taksijem desetak minuta, a u sve-moćnim eurima, koji su zamijenili i vatikansku liru, od 5 do 10 eura, zavisno o tome kako vas koji taksi provoza.

Već sam pogled na Trg Svetog Petra odaje veličanstvenu raskoš ispred koje zastaje dah. To je taj čuveni trg na kojem se okuplja tisuće vjernika iz cijeloga svijeta i čeka trenutak da se pojavi Papa. Ponekad je Papa dolazio na neki od prozora privatnih odaja, ali često, pogotovo dok ga je služilo zdravlje, prolazio bi

trgom i pozdravljao vjernike. O Ivanu Pavlu II. gotovo da se sve zna. Ovaj karizmatični Papa, 264. Petrov nasljednik, izabran je davne 1978. godine između 111 kardinala, a naslijedio je Ivana Pavla I, čiji je pontifikat bio izrazito kratak. Uzeo je imena dvojice velikih papa, Ivana XXIII. i Pavla VI, koji ga je i postavio za kardinala.

“Tu gdje se miješaju prošlost i sadašnjost, sve djeluje fantastično intrigantno, nekako nadnaravno, što u krajnju ruku Vatikanu i pristaje!

Svjetski putnik, čovjek koji je proživio dvadeseto stoljeće kao aktivni sudionik, borac protiv dva svjetska totalitarizma, nacizma i komunizma, baš u vrijeme posjeta hrvatske delegacije trebao je promovirati i svoju novu knjigu “Sjećanja i identitet”. Slabog zdravlja, u stalnoj borbi s Parkinsonovom bolešću, hospitaliziran je zbog gripe.

Nije potrebno naglašavati kakvo je to uzbuđenje vidjeti Papu, pogotovo sada, kada je postao sinonim za pravdu u svijetu, moralni autoritet kojeg uvažavaju praktički svi na ovoj, tako nemirnoj zemaljskoj kugli.

Hrvatske novinare gardisti su zaustavili već kod prvih stepenica koje vode od Trga Svetog Petra do ulaska u vatikanske odaje. Nisu imali dopis da će novinari ući na taj ulaz, pa ni propusnice nisu ništa pomogle. Čekala se sestra Giovanna, koja je vodila brigu o novinarima, a do njenog dolaska moglo se vidjeti s koliko poštovanja i pompoznosti pozdravljaju crvene dostojanstvenike koji prolaze kroz ovaj ulaz. Jedan gardist, uhodanim pokretima pozdravlja kopljem, a drugi diskretno provjerava goste. Tu su i hodočasnici koji su došli iz udaljenih krajeva, golih nogu, u sandala-

ma, ali očitno nemaju potrebne papire pa ostaju na ulazu. Uskoro ipak stiže dopis i za hrvatske novinare predstoji put od ulaska, kroz brojne veličanstvene prostorije do Papine biblioteke. Hoda se brzo, u svakoj su prostoriji postrojeni gardisti. Ne obaziru se na fotografiranje i čekaju hrvatsku delegaciju kako bi im odali počast. Jedna soba raskošnija je

“Poznati, dragi lik, čovjek koji je posjetio više od tisuću gradova i stotinjak država, mirno očekuje goste

“Iako u novinarstvu događaj traje najčešće jedan dan, stisak Papine ruke ostaje doživljaj koji se pamti cijeli život

od druge, o svakoj bi se dale knjige ispisati, od burne povijesti do remek-djela koja su u njima. Nema vremena za razgledavanje, jer po vatikanskom protokolu sve mora biti točno na sekundu. Nešto prije 11 sati smo pred ulazom u biblioteku, čija su vrata zatvorena, a na ulazu je gardist s kopljem. U tišini posljednje upute kad će ući novinari, a kad će se pojaviti premijer s pratnjom. Otvaraju se vrata i u daljini, na bijeloj fotelji sjedi Ivan Pavle II. Poznati, dragi lik, čovjek koji je posjetio više od tisuću gradova i stotinjak država, mirno očekuje goste.

Teže govori, ali pogledom sve prati. Tu je i njegov osobni tajnik. Slikanje i premijer ostaje sam s Papom. Novinare vode u drugu prostoriju; ne smiju koristiti diktafone, već sve zapisati i to će biti jedini "dokaz" o tome što se događalo u prostoriji. A to je, također, dio vatikanskog rituala.

Desetak minuta trajao je susret Svetog Oca i hrvatskog premijera Ive Sanadera. Zatim su pred Papu došli svi članovi izaslanstva i trojica hrvatskih novinara. Susret je bio dirljiv pa novinarima, koji su u svom poslu navikli vidjeti brojne svjetske političare, ostaje dojam da je biti u Papinoj blizini nešto sasvim posebno. Sve je bilo i svečano i na neki način opušteno, jer u prostoriji je vladala topla atmosfera, puna emocija. A onda, istim putem natrag, do dvorišta gdje su ponovo postrojani gardisti kako bi ispratili hrvatsko izaslanstvo.

✓ Švicarski gardisti

Švicarski gardisti koji drže stražu po cijelom Vatikanu, odjeveni su u tipične rimske boje, crveno-narančasto-plavu, koji neki pogrešno pripisuju Michelangelu. Garda je utemeljena 1506. godine pa će sljedeće godine biti jubilej-petsto godina od kako je papa Julije II. osnovao gardu i pozvao iz Švicarske 150 vojnika koji su se stavili u njegovu službu. Najstarija su vojska na svijetu, a tijekom povijesti su često

Dvorištem prolaze kardinali, jedan od njih zastaje kako bismo ga mogli slikati. Tu gdje se miješaju prošlost i sadašnjost, sve djeluje fantastično intrigantno, nekako nadnaravno, što u krajnju ruku Vatikanu i pristaje!

Vatikanski turizam

Izlaz na Trg Svetog Petra ipak sve vraća u realnost. Tu su trgovci suvenirima, policajci koji ne dopuštaju snimanje kamerom ako se ne plati pristojba Vatikanu, moderni turizam koji uvijek ide ruku pod ruku s poviješću. Odmah do trga Sikstinska kapela, izgrađena u 15. stoljeću. Dodir Stvoritelja i Adama, jedno od Michelangelovih remek-djela, a u svojoj posljednjoj, zreloj fazi veliki je slikar

“ U Italiji, u kojoj je pušenje zabranjeno, na cijeni su kafići s grijanim terasama, gdje se smije pušiti. Ali, tamo je kava 3,5 eura, za razliku od 1 do 1,5 eura u “normalnim” kafićima

oslikao 300 likova na glavnom oltaru, “Posljednji sud”, koji i danas izaziva divljenje. Sikstinska kapela je mjesto gdje se biraju pape, gdje se okupljaju brojni kardinali iz cijeloga svijeta i tek kada se vidi bijeli dim izbor je izvršen. Kako je sadašnji Papa već star i jako bolestan od vremena do vremena javljaju se brojne kombinacije tko će biti novi papa, ali novinarsko kalkuliranje obično se ne

pokaže točnim. Bilo je to tako i kada je Ivan Pavle II. sjeo u fotelju Petrovog nasljednika. Ovaj poljski svećenik, rođen 1920. zaređen je za svećenika godinu dana nakon završetka velikog rata, 1946. Odmah nakon toga je došao u Rim gdje je ostao do današnjeg dana, iako je u međuvremenu živio u Poljskoj. Bio je profesor teologije, pisao knjige, a bio je i najmlađi pripadnik kardinalskog zbora. Prvi je papa koji nije Talijan od 1522. godine, od vremena Nizozemca Hadrijana VI.

Stato della Citta del Vaticano dom je za oko devetsto ljudi. U Vatikan ulaze i automobili, tu se odvija svakodnevni užurbani život, između radoznalih turista i brojnih svećeničkih obveza. Oko Vatikana su hoteli, mnogi u starim palačama, cijele godine prepuni. Cijene se kreću od 100 do 150 eura za noć, pružaju naravno puni komfor, iako je riječ o građevinama starim nekoliko stoljeća. Okolni su restorani skupi, jer to je mjesto za turiste. U Italiji, u kojoj je pušenje zabranjeno, na cijeni su kafići s grijanim terasama, gdje se smije pušiti. Ali, tamo je kava 3,5 eura, za razliku od 1 do 1,5 eura u “normalnim” kafićima.

Za razgledavanje Vatikana dostatan je jedan dan, pod uvjetom da se preskoči Vatikanski muzej. Odlazak u muzej zahtijeva dosta vremena, jer se ponekad treba čekati i dva-tri sata za sam ulazak. Redovi se vuku oko bedema Vatikana, a i obilazak muzeja dugo traje. Upravo je u tijeku i izložba o Naroni, arheološkom nalazištu kraj Metkovića, najavljena kao

“ Ivan Pavao II. je prvi papa koji nije Talijan od 1522. godine, od vremena Nizozemca Hadrijana VI.

“Rim s druge strane Jadrana”. Na otvorenju izložbe bili su brojni ugledni Rimljani, a nakon Rima izložba stiže u Zagreb.

Službeni jezik u Vatikanu je latinski, ali je u uporabi uglavnom talijanski. Njega govore svi, od gardista nadalje. U hijerarhiji, nakon Pape, je državni tajnik Svete Stolice, kardinal Angelo Sodano. Riječ je o velikom prijatelju Hrvatske, koji to dokazuje svaki put kad mu se pruži prigoda. I prilikom posljednjeg posjeta hrvatskog državnog vrha Vatikanu Sodano je biranim riječima govorio o Hrvatskoj koja je u “srcu Vatikana”.

Državica Vatikan je uspostavljena Lateranskim ugovorima iz 1929. godine, a službena himna glasi “Inno e Marcia Pontificale”. Vatikan živi u skladnom braku s gradom Rimom, iako se dobro zna čije je što. Papa od vremena do vremena odlazi u posjet talijanskom predsjedniku Carlu Azegliju Ciampi i obrnuto. Uvijek je to veliki događaj za obiju, dva poglavara u jednom gradu. Talijani, poznati po vještini da svoju burnu prošlost znaju tako sjajno predstaviti i u sadašnjosti to su učinili s Rimom i s Vatikanom. Turistička indus-

“ Državica Vatikan je uspostavljena Lateranskim ugovorima iz 1929. godine, a službena himna glasi “Inno e Marcia Pontificale”

trija svakodnevno obavlja svoje aktivnosti, autobusi bez krova prolaze znamenitostima i rijeke turista iz cijeloga svijeta dolaze do Rima.

Novost je samo to da se svagdje, pa i u Vatikan, ulazi nakon pregleda rendgenom,

kao na svakom aerodromu. Mora se skinuti sve što ima metal, ostaviti mobitele, aparate i slično te proći kroz rigoroznu policijsku kontrolu.

Terorizam je zaprijetio i Vatikanu i više se ništa ne može ostaviti slučaju. Susret s Vatikanom zasigurno uvijek fascinira, ali susret s Papom je nešto što se ne zaboravlja.

Iako u novinarstvu događaj traje najčešće jedan dan, stisak Papine ruke ostaje doživljaj koji se pamti cijeli život.

mN

Želite li saznati više, preporučujemo...

